Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—

(*a*) Yes.

(*b*) The Minister for Health and the Minister of State for Animal Husbandry and Veterinary Services.

(*c*) and (*d*) The Minister for Health is attending the 21st International Red Cross Conference at Istanbul as a delegate and he proposes to visit other continental countries to study the working of leading hospitals and Medical institutions and the latest advanced aspects of medical relief, research and preventive measures.

The Minister of State for Animal Husbandry and Veterinary Services has been invited by the Danish Government for a study of Danish Institutions in the field of Animul Husbandry and Dairy Farming. He also proposes to visit similar Institutions in other continental countries.

(*e*) The total estimated cost in respect of the Minister for Health is Rs. 8,363 and in the case of the Minister of State for Animal Husbandry and Veterinary Services is Rs. 12,000.

Out of this total cost, the foreign exchange cost of tour of the Minister for Animal Husbandry and Veterinary Services would amount to Rs. 1,404 whereas in the case of the Minister for Health the foreign exchange cost is estimated at Rs. 4,750.

(*f*) The entire expenditure mentioned in clause (*e*) will be met from the consolidated fund of the State.

## Foreign tours by the Ministers

15. Sri B. B. SAYANAK (Belgaum).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) how many Ministers are going abroad ;

(*b*) who is to bear the expenses of tour ;

(*c*) what will be the expenses ?

Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—

(*a*) Two, *viz.*, Sri Y. Ramakrishna, Minister for Health and Sri G. B. Shankara Rao, Minister of State for Animal Husbandry and Veterinary Services.

(*b*) The Minister for Health is attending the 21st International Conference of Red Cross to be held at Istanbul and his expenses to and from Istanbul will be met by the Indian Red Cross Society. The Minister will be taking advantage of this tour to visit some other countries on the

continent also. The expenditure on this tour of other countries will be met by the State Government.

The Minister of State for Animal Husbandry and Veterinary Services has been invited by the Danish Government and will be the guest of the Danish Government during his stay in that country. The expenditure on his journey to Denmark will be met by the State Government. The Minister will also be visiting Sweden, United Kingdom and Holland. The expenditure on travel to these countries will be borne by State Government.

(c) The estimated expenditure in respect of the Minister for Health is Rs. 8,363 and in the case of the Minister of State for Animal Husbandry and Veterinary Services Rs. 12,000.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—May I know whether the host countries are footing any portion of this Bill ?

† Sri VEERENDRA PATIL.—The host countries treat the Ministers as State guests whenever they visit their country.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—If so, why should the State Government spend this money ?

Sri VEERENDRA PATIL.—They are going in their capacity as Ministers, not in their individual capacity. So, it is for the State Government to foot the Bill.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—May I know whether any funds have been provided in the Budget for an expenditure of this type ?

Sri VEERENDRA PATIL.—This is not the first time that the Ministers are going. Some members of this House are also going as part of the Parliamentary delegation. Whenever occasions arise, we make sufficient provision.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I want to know whether there are any funds specially reserved for the foreign tours of Ministers or others, who go particularly from this State ?

Sri VEERENDRA PATIL.—Sir, I cannot say offhand, because it is for the Finance Minister to say under what Head we are providing this money. If the Hon'ble Member is keen, I will get the information and furnish the same.

Sri B. B. SAYANAK.—May I know whether the Mysore Government has suggested the name of Sri Y. Ramakrishna, Minister for Health for the Red Cross Conference ?

Sri VEERENDRA PATIL.—This is a Government of India delegation, and the Hon'ble Minister for Health is also one of the members of the Delegation. It is for the Government of India to decide as to who should be the members of the delegation; it is not for the State Government to decide. The Government of India decided to have our Minister for Health as one of the delegates and so he is going.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಖರ್ಚನ್ನು ರೆಡ್‌ಕ್ರಾಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ವಹಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ?

Sri VEERENDRA PATIL.—It is stated in the answer that the Minister for Health is attending the 21st International Conference of Red Cross to be held at Istambul and his expenses to and from Istambul will be met by the Indian Red Cross Society.

2-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಚೆನ್ನೇಗೌಡ.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಮಂತ್ರಿಯವರು ವಿದೇಶ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹಾಗೆ ಹೋಗಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಲಭ್ಯ ಮತ್ತು ಒಪಗಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ಪ್ರತಿಸಾರಿ ಬಜೆಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ವಿದೇಶ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿದೇಶ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಂಬಲವೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಡೆಲಿಗೇಶನಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಗಿಬರಬೇಕೆಂಬ ಕಟ್ಟಪ್ಪಣೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಬರುತ್ತದೆ, ಆಗ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ.

Sri D. B. KALMANKAR.—When the host countries are meeting the to and fro charges of the Ministers may I know why this amount is being spent by the State Government ?

Sri VEERENDRA PATIL.—The host country is not meeting the to and fro expenses. Whenever the Ministers visit these countries they would treat them as State Guests.

Sri M. S. KRISHNAN.—In answer to (c) you have stated that the Minister for Health intends to visit other continental countries to study the working of leading hospitals and Medical Institutions and the latest advanced aspects of medical relief, research and preventive measures, etc. May I know whether in a short period of his visit, the Government believes that any person including the Minister would be able to seriously go into all these aspects or is the trip only a pleasure trip ?

Sri VEERENDRA PATIL.—I stated that on their way they could visit other countries. The Hon. Minister for Health prepared his tour programme and it has been sent to the Finance Ministry, Government of India, for approval which has not yet been received. When any person wants to visit outside countries, the Government of India has to give necessary permission and release necessary foreign exchange and while giving permission they may also ask the person concerned to limit the tour to the particular country for a week or so. This has happened in the case of Minister of State for Animal Husbandry also. The Government of India had stated that he should not stay there for more than a week. We have not yet received the approval from the Government of India.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಚ್ಯಾಲನಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಂತ್ರಿಮ್ಯಯರು ವಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯದಮೇಲೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಹೋಗಿ ಬಂದಮೇಲೆ, ಹೋಗಿ ಬಂದಂತಹ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ, ಮತ್ತು ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತೀರೋ? ಮತ್ತು ಪೆಟರಿನರಿ ಮತ್ತು ಅನಿಮಲ್ ಹಸ್ಬೆಂಡರಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಅವರೂ ವಿದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಅವರು ಹೋಗಿದ್ದು ಏಕೆ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವೆಂದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ, ಉತ್ತರ ತರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿದರು, ಮಂತ್ರಿಯವರು ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಅದರ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದು. ಹಾಗೆ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರು ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆಪಟ್ಟರೆ, ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಡಿ ಎಂದೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಪ್ರಮುಖ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಹಾಗೂ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪರಿಹಾರ ಸಂಶೋಧನೆ, ಮತ್ತು ನಿವಾರಕ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ಮುಂದುವರಿದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಭ್ಯಸಿಸಲು ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಲು ಅವರು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಅವರು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯೋಜನ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಆಗಬೇಕು. ನಾವು ಆದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದಮೇಲೆ ಅವರು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯೋಜನ ದೇಶಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತಹ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗ ಹೆಲ್ತ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ವಿದೇಶ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಸಂಬಂಧದ ಪ್ರೊಗ್ರಾಮಿಗೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಪ್ರೂವಲ್ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಇನ್ನೂ ವಿದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರವಾಸ ಹೋಗುವ ವಿಷಯ ಖಚಿತವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳುವ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಇಪ್ಪೊತ್ತೇ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—In the interest of economy needed in this country.....

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—Hon. Member may kindly resume his seat.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನನಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಹೇಗೆ?

(*Hon. Member persisted in putting question*)

Mr. SPEAKER.—Hon. Member is directed to withdraw from the House.

(*Sri Vatal Nagaraj withdrew*)

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—In the interest of economy and in view of the financial stringency, will the Government consider the necessity, at leas in future, of limiting the expenditure only for the purpose for which they have been called for and if they intend to visit any other countries the State Exchequer should not be made to pay for that and this should be stopped hereafter?

Sri VEERENDRA PATIL.—It is a suggestion for action. But let me inform the House that the Government of India is very strict in these matters. Even if we try our best they will not release the foreign exchange and they do not allow the tours in outside countries for more than a week. That is our experience. In view of this I do not think we have anything to do in the matter. Anyhow the suggestion of the hon. Member would be kept in view while finalising the programme of the tours of Ministers in outside countries, in future.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಚ್. ಪುಟ್ಟರಂಗನಾಥ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿದೇಶ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಅವರು ವಿದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶಯಪಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಏತಕ್ಕೆ ವಿಷಯ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿಯೂ ಉಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಅವರು ಆರೋಗ್ಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆ ನನಗೆ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆಯೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮದ್ರಾಸಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಅಣ್ಣಾದೊರೆಯವರು ಹಿಂದೆ ವಿದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರವಾಸದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಆ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೊಡ್ತಾರು ? ಅಲ್ಲದೆ ಎಂ.ಬಿ.ಬಿ.ಎಸ್. ಮತ್ತು .ಎಂ.ಡಿ. ಮಾಡಿಕೊಂಡವರೇ ವಿದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ 8 ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೂ ಕಲತುಬರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು 8 ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಕಲತುಬರುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ? ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಜನ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಾವಿಜನ್ ಪ್ರಕಾರ ಹಣ ಒದಗಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಡೆಲಿಗೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಯಾರೂ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಯಾರಾದರೂ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಆ ವಿಚಾರ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಪ್ರವಾಸದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಷಾರ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂಬ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆಗ ಸೌತ್ ಜೋನ್ ಕೌನ್ಸಿರ್ ಮೀಟಿಂಗ್ ಇತ್ತು. ಆ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಟೆಂಡ್ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ರೀತಿ ಬರೆದಿದ್ದರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಪ್ರೆಪ್‌ರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ನಾನು ಸಹ ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಮೆಡಿಕರ್ ಟ್ರೀಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಆಗ ವಿದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಅವರು ಯು.ಕೆ. ಯು.ಎಸ್.ಎಸ್.ಆರ್., ಜಪಾನ್ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದರು.

Sri B. B. SAYANAK.—May I know why our Chief Minister is not allowed to go abroad when most of the Chief Ministers of the States are going abroad ?

Sri VEERENDRA PATIL.—There is no question of allowing the Chief Minister of Mysore State to go outside the country. If any invitations from other countries are there and if it is necessary, I can think of going abroad.